

Lauku iedzīvotāju Kielces Deklarācija

2022. gada 15. septembrī

Mēs, aptuveni 350 dalībnieki no 39 Eiropas valstīm, tikāmies 5. Eiropas Lauku parlamentā Kielcē, Polijā, no 2022. gada 12. līdz 15. septembrim, pulcējot lauku iedzīvotājus, pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvjus, pētniekus, uzņēmējus, dažādas ministrijas un Eiropas Savienības institūcijas.

Apzinoties pašreizējās situācijas steidzamību un lielākos izaicinājumus, ar kuriem pašlaik saskaras Eiropa – karš, inflācija, enerģētikas krīze, klimats un bioloģiskā daudzveidība, sausums un ugunsgrēki, pārtika un drošība, solidaritātes trūkums, pandēmijas radītās pārmaiņas, sašķeltas sabiedrības un citas politiskās, ekonomiskās, vides un sociālās izmaiņas, kas atstāj ietekmi uz mūsu kopienām.

Pamatojoties uz nacionāla līmeņa lauku parlamentiem un citiem mūsu Eiropas mēroga un nacionālo partneru organizētajiem pasākumiem, diskusiju rezultātā Kielcē iedzīvotāji un politikas veidotāji visos līmeņos tika aicināti mobilizēt esošos cilvēkus un resursus, kā arī nodrošināt, lai politikas un programmas būtu saskaņotas un atbilstošas lauku teritorijām. Mēs esam gatavi uzņemties atbildību un aicināt līdzpilsoņus un politikas veidotājus palīdzēt ilgtspējīgu lauku kopienu veidošanā.

Noturība pret krīzēm

1. Lauku kopienām ir būtiska loma mūsu noturībā pret daudzajiem mūsdienu izaicinājumiem, kā to demonstrēja pandēmijas pieredze. Lauku daudzveidība, tajos esošie resursi un noturības spēja ir būtiskas vērtības sabiedrībai. Vietējā mēroga dalībnieki ir atbildīgi par iesaistes kvalitāti savās kopienās. Daudzos lauku apvidos pastāv unikāli vietējie risinājumi pilsoniskajā sabiedrībā, vietējās rīcības grupās, ciemu padomēs, viedo ciemu stratēģijās un citās jomās. Papildus ekonomiskajam atbalstam, aktivitātes, kas veicina sociālo labklājību, nodrošina sadarbību, izglītību, atbalstu kopienas līderiem un veido uzticību, ir galvenie priekšnoteikumi, lai mazinātu sociālo spriedzi starp dažādām grupām un viedokļiem. Lauku ilgtspēja ir atkarīga arī no atbalsta būtiskākajiem vietējiem pakalpojumiem, infrastruktūrai un ekonomikas attīstībai, kā arī jauniešiem, minoritāšu grupu pārstāvjiem un migrantiem.

2. Atzīstot šo būtisko lomu, lauku kopienu atbalsts prasa lielāku uzmanību, integrāciju un konsolidāciju. Vīzijās ietvertajiem mērķiem un labajai gribai ir jāatspoguļojas patiesā lauku programmā Eiropas un nacionālajā valstu līmenī, piešķirot tai atbilstošu finansējumu un iekļaujot lauku attīstību plašākā politiskajā sistēmā. Sabiedriskā sektora pārstrukturēšanai būs izšķiroša nozīme integrētākai, stratēģiskākai pieejai. Ļoti svarīga ir sadarbība starp visiem, kas ir atbildīgi par lauku telpu Eiropas, nacionālajā un reģionālā līmenī. Holistiskā un integrētā pieejā jāiesaista visas politikas jomas un līmeņi, lai atspoguļotu lauku realitāti.

Drošība un solidaritāte

3. Līdztiesība, cilvēktiesības un solidaritāte ir pamatvērtības mūsu nākotnes drošības grantēšanai globālo izaicinājumu priekšā. Tām ir jābūt galvenajiem politikas un rīcības pamatiem mūsu turpmākajā virzībā. Tas būtiski ietekmēs to, kā mēs organizējam mūsu sabiedrības un demokrātijas.

4. Pašreizējā demokrātija saskaras ar izaicinājumiem, un prasīs pārskatīšanu un stiprināšanu visos līmeņos, lai garantētu iekļautību, reprezentativitāti un stabilitāti. Līdzdalības demokrātija un pilsonisko kompetenču spēju veidošana ir jāpaplašina, iekļaujot tajā individuālo pārstāvību un jaunus digitalizācijas formas. Atbalstu, kas pieejams kopienām dažādās programmās, nedrīkst mazināt birokrātija, šauri redzējumi vai neuzticēšanās nacionālajā vai Eiropas līmenī. Jāievieš uz rezultātiem balstītas, vienkāršotas un saprotamas procedūras, kas apstiprina zināšanas, esošās prakses un cilvēku brīvprātīgo darbu.

5. Lauku attīstības un lauku kopienu finansējumam ir jāatspoguļo lauku realitāte, tāpēc tas ir jāstiprina un jāpaplašina, lai palielinātu vietējo iedzīvotāju piekļuvi fondiem un kontroli pār tiem. Tas ir jānodrošina ES programmās un nacionālajā līmenī. ES 2028.–2034. gada periodā ir jāiekļauj patiesi holistiska pieeja un tiešas atbalsta programmas lauku attīstībai, arī kā daļa no Kohēzijas politikas. Programmas jāizvērs decentralizēti, izmantojot vietējās partnerības, lai finansiālais atbalsts visprecīzāk atbilstu vajadzībām un izaicinājumiem. Sabiedrības virzītai vietējai attīstībai (SVVA) jābūt obligātai visās dalībvalstīs, tostarp visos Eiropas strukturālajos un investīciju fondos.

6. Mēs atbalstām miermīlīgu konfliktu risināšanu. Tomēr visu līmeņu valdībām, kopienām un indivīdiem ir jāapzinās gatavības nozīme un aktīvi jāveido noturības spēja, kā piemēram, zināšanas, pārtikas nodrošinājums, enerģijas un degvielas krājumi, kā arī piekļuve uzticamai informācijai.

7. Nozīmīgākās, ilgtermiņa un visaptverošās problēmas, ar kurām mēs šobrīd saskaramies, izriet no dabiskās vides, kurā mums visiem jādzīvo un uz kuru mums ir būtiska ietekme. Tās izpaužas kā klimata pārmaiņas un bioloģiskās daudzveidības samazināšanās. Mēs nevaram gaidīt ilgāk, lai risinātu šīs problēmas. Mēs mudinām visus līmeņus, personas, organizācijas un valdības rīkoties ātri un atbildīgi.

8. Enerģija ir fundamentāls resurss mūsdienu sabiedrībai, ir jāpaātrina pāreja uz nulles oglekļa dioksīda emisiju. Lauku telpa nodrošina lokāciju un avotus daudzveidīgām atjaunojamās enerģijas sistēmām, no kurām mēs varam gūt labumu. Vietējiem iedzīvotājiem ir jābūt iespējai tās kontrolēt un gūt labumu.

9. Visbeidzot, mēs nevaram turpināt neierobežotās izaugsmes ekonomisko paradigmu, kas mūs ir novedusi pie trauklā stāvokļa, kādā atrodamies šodien. Mums visiem ir jāpaātrina process, lai sasniegtu tādu ekonomisko sistēmu, kas ir augstāka par izaugsmi un virzās uz ilgtspējīgas attīstības modeli.

Vairāk informācijas:

laukuforums.lv

erp2022.eu | www.europeanruralparliament.com

Kontaktinformācija:

info@laukuforums.lv

„European Agricultural Fund for Rural Development: Europe investing in rural areas”.

Project co-financed from the European Union funds under the II Scheme of Technical Assistance measure “Polish Rural Network” of the Rural Development Programme for 2014-2020.

The Managing Authority of the Rural Development Programme for 2014-2020 – the Minister of Agriculture and Rural Development.